

SLUŽÁTECKÝ OBČASNÍK

číslo 7

Máte nějaké vzory, které vás pozitivně motivují?

Vzor... asi každý člověk, který ví, co chce a jde si zatím. Každý, kdo si uvědomuje sám sebe a chce být lepším. Myslím, že sport je druh seberealizace nejenom po fyzické stránce, ale i psychické.

Prozradte nám, jak vypadá takový běžný týden mladého sportovce.

Můj týden v přípravě není příliš zajímavý. Na dva dny přijedu domů za maminkou a babičkou, napíši si pár písemných prací ve škole a vra-

cím se zpět do Pardubic, kde dvakrát denně trénuji, mezi tréninky vařím a odpočívám a večer se učím či si čtu. Někdy si zajdu do divadla či se s přáteli pobavím do oblíbeného podniku.

Máte nějaké cíle, nějaké sny, jichž byste chtěla v budoucnosti dosáhnout?

Můj cíl je dokončit gymnázium, dostat se na vysokou školu a úspěšně reprezentovat v atletice. Vrchol by jednou byly olympijské hry, ale to je ještě daleko. Není krásnějšího pocitu, když obléknete dres s barvami této země, protože v tom okamžiku jste to vy, kdo tvoří hodnoty a přítomnost České republiky, okamžik, kdy minulost je minulostí a vy jste ta přítomnost.

Představte si, že by za Vámi přišel, někdo ve věku 6-12 let a chtěl poradit, jestli se má dát na atletiku. Co byste mu doporučila?

Že to je lepší než obvyklé nicnedělání...-) A aby zkusil všechny disciplíny a časem se samy vytrídí. V tomto věku je pro děti důležité začít se vůbec něčemu věnovat, málo které z nich už ví, co by si přálo do budoucna dělat. Proto by se jim atletika neměla zprotivit nucením do věci a výkonů. Chuť a motivaci si musí najít sami.

Změnila atletika nějak Váš pohled na život?

Uvědomila jsem si, že v životě není nic zadarmo a úspěch je posléze vykoupěn. Že zdraví máme pouze jedno a rodiče také a moje budoucnost je pouze v mých rukou.

Kristýno, děkujeme vám za rozhovor a přejeme hodně úspěchů nejen těm sportovním.

úřední hodiny na OÚ: čt 18.00-20.00
knihovna s internetem: čt 18.00-20.00
rodinná klubovna čt 15.00-17.00

Služátky 8; 582 91 Světlá n.S.
e-mail: obec.sluzatky@tiscali.cz
tel. +420 569 456 331

web: www.sluzatky.cz

Vydává, svým občanům a všem dalším čtenářům zdarma distribuuje obec Služátky.

Přejeme všem čtenářům pokojné Vánoce!

Úvodem

Nové číslo Služáteckého občasníku by možná mělo vyjít v černém flóru. Během poslední doby se sešlo několik chmurných zpráv, které nepříjemně doléhají snad na všechny obyvatele obce. V létě vyšlo najevo, že josefodolské sklárny jsou v tak zoufalém stavu, že musí radikálně omezit výrobu a propustit téměř všechny zaměstnance. Do toho přišla zpráva, že projekt rychlodráhy, o němž krajští úředníci ještě v únoru tvrdili, že je u ledu, je naopak stále aktuální. Zlé zprávy nechodí nikdy samy a tak jsme se na konci září dozvěděli, že „padly“, světelské sklárny. Abychom tu černou kroniku prosvětlili, připravili jsme pro vás rozhovor s úspěšnou atletkou Kristýnou Kroužkovou, která ve Služátkách strávila většinu svého života. Také ve fotografiích se částečně vracíme k příjemnějším chvílím: letošního ročníku pohádkového lesa.

Vysokorychlostní trať: lži a mlžení politiků i úředníků

V posledním čísle Občasníku jsme vás informovali o tom, že projekt vysokorychlostní tratě „spadl pod stůl“. Celou věc jsme tenkrát museli řešit v souvislosti s dokončováním územního plánu obce. Spojili jsme se tedy s krajskými politiky, jmenovitě s tehdejšími radním Miroslavem Houškou, který nám potvrdil, že celý projekt rychlodráhy je mrtvý.

Informovali jsme v tomto smyslu firmu Regio, která územní plán vytváří. Pracovníci firmy se spojili s krajským úřadem také a trať, kterou v nejpůvodnějším návrhu měli zakreslenou, na základě vyjádření krajských politiků vymazali. Na úřad tak v létě dorazil návrh územního plánu bez jakékoliv zmínky o trati. Pomalu se chystalo závěrečné kolo schvalování plánu, když byl starosta náhle povolán na ministerstvo dopravy. Zde se dozvěděl,

že krajští politici nás informovali mylně. Projekt vysokorychlostní tratě je nadále aktuální, přičemž jako nejpravděpodobněji realizovatelná varianta se jeví ta, která přetne Služátky vejprůl. Firma Regio musela celý plán předělat a trať do něj znovu zanést. Vzhledem k takovému vývoji a takové nekompetentnosti politiků nás nijak nepřekvapuje, že neexistuje nikdo, kdo by byl schopen oficiálně sdělit, v jakém časovém horizontu by mohla být trať vybudována. Neoficiálně bylo starostovi na ministerstvu dopravy řečeno, že nejdříve v roce 2020 se začne pracovat na projektu, v jehož rámci se definitivně určí linie tratě; vypracování projektu by mělo trvat nejméně pět let; po pěti letech se začne nejprve stavět část tratě z Berlína do Prahy a teprve poté vypukne budování úseku Praha - Brno. V katastru naší obce by měla být trať budována tak, aby se nemusela bourat ani jedna ze současných nemovitostí; ministerští úředníci odhadují, že trať by se mohla začít stavět nejdříve za čtyřicet let; náklady jsou v řádu miliard eur.

Ze současné verze projektu jsme se mj. dozvěděli, že trať ve Služátkách by měla vést pod zemí! Trať by se měla pod zem zanořit hned u lesa na jihozápad od obce a podzemní koridor by měla opustit někde v „Dolíčku“ před křižovatkou na Malčín a Světlou.

Celý ten projekt by se vzhledem ke své fantasmagoričnosti dal odbít potukáním na čelo, kdyby nás však historická zkušenost neučila, že v českých zemích platí podivná přímá úměra: čím větší nesmysl, tím větší pravděpodobnost, že bude realizován.

V současné chvíli je zřejmě nejdůležitější, že pro velkou část obce, jež územně spadá do ochranného pásma, platí stavební uzávěra v plném rozsahu, povolují se pouze dočasné stavby, nelze zhodnocovat současné nemovitosti.

Josefodolské sklárny – smutné historické ohlédnutí

Jednou z nesmutnějších zpráv letošního léta je radikální omezování výroby v josefodolských sklárnách, jež patří (spíše patřily) k nejstarším nejen v regionu, ale i v celých Čechách.

Pád světelských skláren, který přišel vzápětí po josefodolském úpadku, svědčí o tom, že české sklárství se ocitlo v hluboké krizi. Při tom právě výroba skla má v českých zemích tradici téměř odvěkou a skleněné výrobky proslavily naši vlast po celém světě.

Sklářský průmysl se v Čechách začal intenzivněji rozvíjet koncem 16. století. Mnoho italských sklářů se tenkrát s vidinou lepších příjmů hnulo ze své země a vydalo na dalekou pouť na sever. Zakotvili pak vesměs v Čechách a

během několika generací úplně splynuli s českým živlem.

První maličké hutě vznikaly tenkrát i na Světelsku: v Pavlově, Dobré Vodě, Ostrově u Ledče nad Sázavou, na Rohuli v Chraňboží, v Tasicích, Úsobí, Beneticích a jinde. Většina těchto hutí patřila pod panství Trčků z Lípy. Vysočina bývala tenkrát vesměs celá zalesněná, dřevo tedy snadno přístupné. Toho se nepoužívalo jen při vytápění pecí, ale především při zhotovování „salajky“, neboli „potaše“, jež se vyráběl z dřevěného popela a byl jakýmsi předchůdcem pozdější sody.

Do Josefodolu se výroba skla dostala z melechovské Rohule. Než se však tak stalo, byla v Josefodole v roce 1782 zřízena továrna na mosazné výrobky. Ta byla záhy přestavěna na papírnu, avšak kolem roku 1850 dochází k jejímu úpadku. Tehdy fungovala rohulská sklárna, která se nacházela téměř na samém vrchu Melechova. Odsud se vozilo vyrobené sklo do vídeňského obchodu, jehož majitelem byl jistý Schreiber. Jeho syn Josef jezdil na Rohuli a tak se stalo, že si mimořádně oblíbil dceru majitele rohulské sklárny. Oženil se s ní, koupil krachující josefodolskou papírnu, přestavěl ji na brusírnu skla a zde zahájil roku 1861 výrobu. Schneidrovci se v podnikání dařilo a tak zanedlouho koupil již fungující sklárnu ve Světle, kterou přejmenoval na „Karlsthal“ (Karlov) a pod Lipničkou, kterou pojmenoval „Franzensthal“ (Františkodol). Všechny jmenované brusírny byly zpočátku zásobovány surovinou z Rohule, ale růst výroby a obtíže s dopravou si vynutily postavení hutě právě v Josefodole.

V Josefodole se vyráběl široký sortiment skla: sklo určené k broušení, lustry, stínidla na petrolejové lampy, plynové cylindry, nádržky na petrolej k lampám, rubínové sklo i jiné barvené druhy. V Josefodole byly dokonce vynalezeny tažené vázy zvané „stagenvázy“. Podle legendárního vyprávění se jistý sklářský mistr díval doma, jak manželka zadělává na knedlíky. Těsto se pěkně táhlo tvořic ostrá žebra od vařečky. Mistr se náhle sebral, odebral se do hutě, seřídil malou tvárnici ve tvaru cípate hvězdičky a společně s pomocníkem zkušel nafouknou sklo do formičky a vytáhnout vzhůru při stálém

foukání tak, jako se táhlo těsto na knedlíky. Věc se podařila a vznikly tažené vázičky. Když to Schreiber spatřil, nechal udělat několik forem a nadělat vzorky. Nápad se mu zalíbil a skláři dostali mimořádnou odměnu- několik sudů piva. Vázičky měly obrovský úspěch a postupně se začaly dělat i na jiných sklárnách. Skláři zdejšího kraje byli známí svou zručností a sám Schneider trval na jejich dosazování do četných jiných skláren, jež byly v jeho majetku (postupně založil řadu skláren na Moravě, na Slovensku, v Lužici, v Polsku, v Rakousku, Itálii, tam všude si povolával skláře ze Světelska).

ho výrobky dosáhly na řadu mezinárodních ocenění: v roce 1958 například zastupovaly Českou republiku na slavné celosvětové výstavě v Bruselu. Postupně se také v Josefodole stále více prosazuje unikátní výroba z barevné přejimaného broušeného křišťálu: čirý křišťálový základ výrobku je při výrobě za tepla pokryt tenkou vrstvou barevného křišťálu. Při zušlechtnění - broušení - je tato barevná vrstva probušována diamantovými kotouči a dochází k neopakovatelnému efektu vybroušeného dekoru v kontrastu barvy, křišťálu a světla.

Po roce 1989 (1994) je sklárna zprivatizována a přejmenována na CAESAR CRYSTAL BOHEMIAE, a.s., kterýmžto názvem se noví vlastníci chtěli přihlásit k prvorepublikové tradici, dostali však sklárny do útlumu z něhož se jen stěží vzpamatují.

Interview s Kristýnou Kroužkovou

Následující rozhovor by chtěl být prvním v řadě. Na stránkách Občasníku se totiž nechceme jenom vracet do minulosti nebo zpravovat o událostech na úřadě, ale rádi bychom předvedli, že i v dnešní zpovytkané době žijí lidé, kteří leccos pozoruhodného dokázali a že dokonce žijí přímo mezi námi. I proto jsme k prvnímu interview pozvali studentku světelského gymnázia a úspěšnou sportovkyni Kristýnu Kroužkovou.

Kristýno, na úvod se prosím stručně čtenářům Občasníku představte

Jsem osmnáctiletá studentka čtvrtého ročníku gymnázia ve Světle nad Sázavou.

Byla jste zvolena sportovkyní roku na Světelsku. Jak si vážíte tohoto hodnocení?

Byla jsem více než překvapená, když jsem při vyhlašování uslyšela své jméno. Musím přiznat, že to od Světle bylo krásné překvapení a nesmírně si toho vážím.

Kterých svých sportovních úspěchů si nejvíce vážíte?

To je těžké říct, každý závod je pro mě něčím zajímavý. Třeba mistrovský titul dorostu z r. 2007 byl samozřejmě krásný, ale Mezinárodní utkání juniorů r. 2008 bylo pro mě zajímavější, byť jsem skončila pátá.

Kdo vám na vaší cestě za těmito úspěchy pomáhá (pomáhal)?

Bez rodinného zázemí by to nešlo a toho si nesmírně vážím. Díky paní Adamové jsem se dostala ke svému bývalému trenérovi, panu Foťkovi. Byl to přísný trenér a za mnohé mu vděčím. Od mého odchodu do Pardubic mi velice vyšlo vstříc gymnázium, umožněním individuálního studia, a svoji podporou Světla nad Sázavou. Můj nynější trenér pan Studnička mi otevřel dveře do světa, který jsem dříve neznala a to opravdového světa královny sportu se všemi jejími podobami. A nemohu zapomenout na mnoho dalších lidí, kteří jsou tu, když je potřebuji a věří mi.